

Piet Van den Eynde en de 'Portraits of Asia'

In de afgelopen maanden werd verslag gedaan over een bijzondere fietstocht door Azië. Piet Van den Eynde (Kortrijk, 1968) koerste met zijn levensgezellin, assistente en bij tijden ook lampstatief Ruth door Azië. Het verslag kon iedereen lezen in DeFOTOgraaf en van de reis ook een aantal foto's aanschouwen. Een verhaal apart was het 'communicatieprotocol' dat was opgezet. Contact via internet en SMS en zo nodig met 'gewone' telefoongesprekken. Alleen is niet overal internet of GSM-ontvangst. De foto's werden met Lightroom bewerkt en via e-mail en YouSendIt naar Nederland 'getransporteerd'. Een bloemlezing uit de reeks 'Portraits Of Asia' zal te zien zijn op 'Professional Imaging 2010', waar Piet ook tekent voor een aantal seminars en waar zijn uitgebreide gebruik van alle mogelijke Lightroom-modules tijdens het 'Portraits Of Asia'-project uit de doeken wordt gedaan.

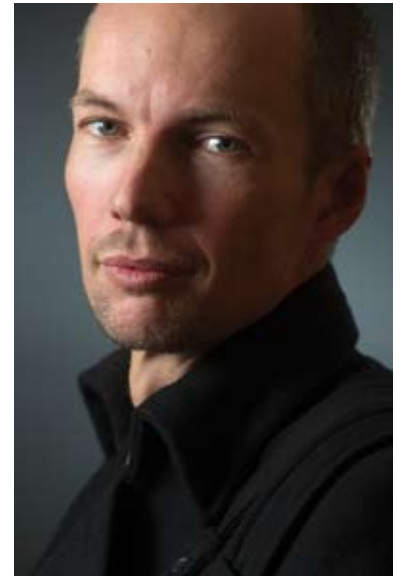
Het huis in Gent is niet moeilijk gevonden. Op de dag na zijn aankomst op Zaventem op 18 januari doet Piet open. Het is een sfeervol oud huis. Hij laat mij binnen in een woonkeuken die goed harmonieert met de authentieke plavuizen vloer. "Het huis hiernaast hebben we er halsoverkop net voor ons vertrek bij kunnen kopen. Het geeft ruimte voor de cursussen." De koffie wordt ingeschonken. Wij praten wat over het vak en over de fietstocht door Azië. En over India, waar westerlingen die het licht hebben gezien, gekleed in sari bezoeken brengen aan verlichte

Vissersdorpje in de buurt van Cochín,

goeroes die in een land leven met een kastensysteem, een instelling van ver vóór de beschaving. Waar de paria's op een vuilnisbelt wonen en hun behoefte doen op straat en de hoger geplaatsten zich verplaatsen in Mercedesen. "Het contrast tussen het Zuid-Indiaase platteland en de grootstad Mumbai kon niet groter zijn: de stad ademt een vervallen grandeur uit (De Lonely Planet omschrijft de stad als een verzameling 'gently crumbling mansions') wat ik doorgaans wel iets vind hebben, maar de menselijke miserie slaat je als een klamme handdoek in het gezicht. Elke hoek van elke straat opnieuw." Na Mumbai was het tijd om naar huis te gaan: het was mooi geweest."

Kortrijk

"Van huis uit leek ik voorbestemd iets medisch te gaan doen. Wat wil je met twee dokters (één voor dieren en één voor mensen) als broers? Ik word echter al ongemakkelijk als ik een bloedstaal moet laten nemen, dus opteerde ik voor iets anders. Ik had twee, achteraf bekeken allesbehalve intelligente, criteria voor mijn studiekeuze: de opleiding mocht niet in Kortrijk aangeboden worden, anders kon ik 'op kamers gaan' wel vergeten, en ik wilde het zo algemeen mogelijk houden. Economie in Antwerpen was het gevolg. Ik rolde in de bank- en verzekeringssector. Niet bepaald een goeie move voor iemand die eigenlijk iets creatiefs in de reclame wou gaan doen. Als tegengewicht

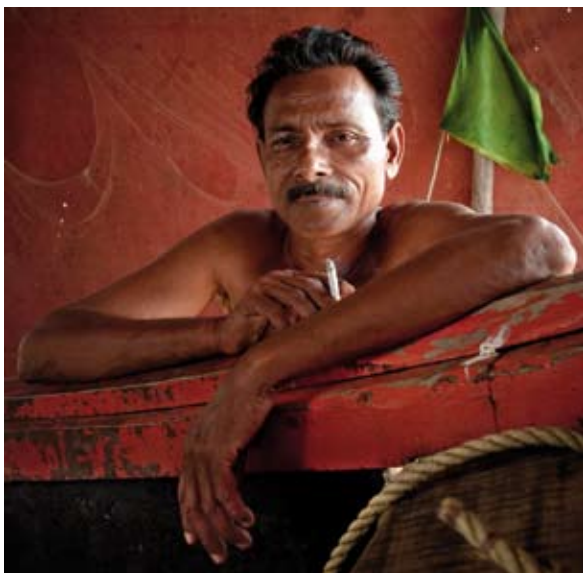

Piet Van den Eynde. Foto Jürgen Doom.

voor al die cijfertjes ging ik de avondopleiding fotografie volgen. Het was nog in de tijd van de analoge fotografie en ik ben er blij van dit te hebben mogen meemaken. De kick van het langzaam zien verschijnen van je foto in het ontwikkelbad wordt nog door geen enkele print geëvenaard.

Lesboek Lightroom

Acht jaar geleden ontmoette ik Ruth. Haar grootsteedse DNA viel moeilijk te rijmen met provincienest Kortrijk en zo verhuisden wij naar Gent. Ik ging digitaal fotograferen, wat beter aansloot bij mijn ongeduldige natuur. Aanvankelijk met een Coolpix 950, een ding met een ongehooflijke scherptediepte, maar dat kon ik met mijn voorkeur voor portretfotografie missen als kiespijn. Om mijn foto's te verbeteren, begon ik mijn Photoshop-kennis nog aan te scherpen: ik werkte al met dit

Rickshaws zijn in India een heel courant transportmiddel. Voor de Westerling die zich normaal verplaatst in een airconditioned, rondomron van airbags voorziene vierwieler, zijn deze gemotoriseerde driewielers een kruising tussen een spannende kermisattractie en een zenuwslopende dodenrit. Denk Disneyland maar dan zonder de veiligheidsvoorschriften. 99% van de rickshaw-chauffeurs zijn mannen, maar in Thanjavur in Zuid-India vonden we dit vrouwelijk exemplaar. Van op de kleine ronde foto's in de uithoeken boven het windscherm houdt manlief een oogje in het zeil.

pakket sedert de versie 2.5. (Binnenkort komt versie 12 er aan. Red). Later ruilde ik de Coolpix in voor een Nikon D70 met lichtsterke objectieven. Ondertussen is aan die D70 nog een nulletje gebreed. Photoshop is een gigantisch pakket. Vooral de mogelijkheden voor fotografen, zoals zwartwit-conversie, en het digitale sfeerscheppen boeien me. Er zijn fotografen die Photoshop maar niks vinden. Die vinden dat je niet mag ingrijpen in je beeld. Maar die ingreep in dat beeld begint al met de keuze van lens, compositie, sluitertijd en diafragma. Dan mag Photoshop daar wat mij betreft nog bij. Anders kun je net zo goed iedereen met een 50 millimeter op f8 de baan op sturen. Ruth en ik hadden al langer een droom om een echt grote reis te doen. In 2008 leek die eindelijk uit te zullen komen. Na veertien jaar financiële sector was het tijd om iets creatievers te doen en van mijn hobby mijn beroep te maken. Maar eerst de reis... We waren net plannen beginnen maken, toen een hernia roet in het eten gooide. Omdat ik veel moest rusten, heb ik er mij op toegelegd het certificaat 'Adobe Photoshop Certified Expert' te verkrijgen. Zelf wist ik wel dat ik goed met Photoshop overweg kon, maar zo'n certificaat helpt anderen daarvan te overtuigen. Het examen liep goed af. En zo ontstond de idee om trainingen in Photoshop, maar vooral Lightroom te gaan geven. Bij die cursussen hoorde naar mijn idee ook nog wat eigen cursusmateriaal en dat ben ik toen ook gaan schrijven. Alleen, er kwam steeds wat bij. Ik ben nogal een perfectionist: bij de eerste cursus was het een kleine handleiding. Eerst in de vorm van een Powerpoint, maar na twee weken had ik een PDF van 10 bladzijden A3 gemaakt, die dichter bedrukt stonden dan de pagi-

na's van de telefoongids. Via mijn blog raakte uitgeverij Easy Computing geïnteresseerd in het uitgeven van mijn materiaal in boekvorm. Na een paar maanden was er zo een lesboek ontstaan: 'Adobe Photoshop Lightroom Ontmaskerd'. Het kwam uit in juni vorig jaar, drie maanden nadat wij uiteindelijk, goed bevonden voor de tocht, waren vertrokken.

Na de reis

"Iedereen heeft op de site en in DeFO-TOgraaf kunnen lezen hoe het ons op onze trip is vergaan. De bedoeling was om naast het reizen per fiets portretten te maken van mensen die wij tegenkwamen en hen ook een portretje aan te bieden. Mijn fiets was een rijdende opnamestudio en een digitaal lab. Zelfs de printer had ik aan boord. Hiervoor hebben we de sterk geapprecieerde steun van papierfabrikant Zink Technology gekregen. Het leverde positieve reacties op. Wij werden overal enthousiast ontvangen. Ik kan iedereen aanraden zo'n draagbaar printertje mee te nemen. Het laat je toe om iets terug te geven in ruil voor de foto-opportunititeit die de mensen je geven." Hij laat even zijn hand zien. "Omdat het moeilijk is om ongetrouwd te reizen in sommige landen, hebben wij in een bazaar een paar goedkope ringen gekocht die voor trouwringen door moesten gaan. We hebben nog staan afbieden, wat bij trouwringen toch wel een beetje 'not done' is. Eigenlijk beviel het idee toch wel zodat wij hebben besloten ze verder ook maar te blijven dragen.

En dan komt natuurlijk de dag dat je terug moet. Wat mij betreft werd het ook tijd. Het kriebelde om er weer in te vliegen. Letterlijk en figuurlijk. Weer terug met als bagage de flietsparapl, statief, klemmetjes, laptop, printer en ga maar door. En natuur-

lijk de fiets. Ik wilde met het vliegtuig, ik moest ook. Ik had al nieuwe cursussen aangekondigd, waarvoor inschrijvingen binnenliepen. Ik moest ook werk maken van de update van mijn boek. Ook hadden wij net voor ons vertrek 'nog even' het huis naast het onze gekocht, een eenmalige kans om ons huis uit te breiden. Daar moeten ook plannen voor worden gemaakt. Professional Imaging lag al in het verschiep met de zingen en de expositie van de Aziatische portretten. Er moesten weer contacten worden gelegd, er moest verder nog iets worden gedaan met de foto's, met publicaties. Ruth wilde geleidelijk afkicken van de reis en koos voor de 'long way home'. Wij hadden gehoord dat er vrachtschepen voeren met een klein aantal hutten voor passagiers. Ruth had na lang zoeken via het internet een containerschip gevonden dat haar van Mumbai naar Rotterdam kon brengen. Hopelijk weet de kapitein alle Somalische kapers te omzeilen. Ikzelf ben afgelopen maandag op Zaventem geland, terwijl Ruth, verschanst achter een muur van boeken en tijdschriften, al lezende deze richting uit wordt gevaren. Hoewel ik zeer alert ben geweest tijdens het inpakken, bleek op Heathrow toch mijn fiets in het ongereede te zijn geraakt. Het is afwachten of deze terugkomt, anders moet ik naar een andere gaan omzien. Dan heb ik een mooi excuus om mijn tien jaar oude karretje (van Nederlandse makelij, red.) te vervangen door een nieuw exemplaar!"

Terug oppakken

"Nu ik weer terug ben moet ik alles wat bleef liggen terug gaan oppakken. Om te beginnen wil ik het cursusaanbod met Lightroom verder uitbreiden. Dit is duidelijk een applicatie die meer nog dan Photoshop gericht is op de pure fotograaf,

Je zou het niet zeggen bij het bekijken van deze Indiaase openluchtslagerij. Een van de laatste en meest bevreemdende foto's van PortraitsOfAsia. Het was nog vroeg in de ochtend, toen dit tafereel zich aan mijn netvlies (en mijn nuchtere maag) aanbood. Eén van de ontelbare momenten dat je je als fietsende fotograaf afvraagt of je stopt of doorrijd. Ik deed 'the right thing' en stopte. Ik klauterde een kleine helling op en zag pas toen dat het grasperk voor de slagerij bezaaid lag met stoffelijke resten van dieren. Ik haalde de breedhoek tevoorschijn, omdat ik zowel deze voorgrond als de slagerij zelf in beeld wilde brengen.

Meer naar achteren gaan ging niet, omdat ik dan de helling af zou rollen. Omdat ik wist dat de breedhoek de slager op de achtergrond relatief klein zou maken, wilde ik de aandacht op hem vestigen met licht. Dus legde ik de SB-900 flits in een plastic zak, mij vriendelijk aangeboden door een begripvolle slager, in het bloedbad van de toonbank. Het harde flitslicht waar ik normaal niet zo'n fan van ben en de alienachtige schaduw geven het geheel een onheilspellende touch. Het is een van mijn favoriete foto's geworden. Vanaf nu kan ik ook wat beter tegen bloed, al zal die dokterscarrière toch voor een volgend leven zijn.

Het oog van Erik

Een van de eerste dingen die opvallen bij een bezoek aan Mumbai zijn de charmante oude taxi's. Ze hebben iets van een oversized speelgoedautootje (en ze voelen ook zo aan wanneer je je één meter drieënnegentig op de achterbank probeert kwijt te raken). Er rijden er zo'n 40.000 rond in Mumbai, in verschillende staten van mechanische ontbinding. Niet alleen de 'mansions' zijn 'gently crumbling'.

Er is zo weinig plaats in de taxi's, dat de meter aan de buitenkant zit. Niet dat je als toerist veel van die meter merkt: je wordt getaxeerd op je kleren, je boodschappentassen, je camera en de mate van vastberadenheid cq wanhoop die je uitstraalt. Op basis daarvan wordt – à la tête du client – een vaste prijs voorgesteld. Voor je 't weet ben je gerold, nog voor je gereden bent.

als vervanging van de donkere kamer. Met name is het voor fotografen met een hoog volume aan beelden bedoeld. En je kunt er op eenvoudige wijze prachtig zwart-witwerk mee maken. De blog vraagt ook mijn aandacht. Er komt ook nog een nieuw boek. Maar daar hoor je in een later stadium wel meer van. Ik wil nu de opleidingspoot onder het bedrijf versterken. Ik geef privé trainingen, doe op maat gemaakte on-site workshops voor bedrijven en fotocubs. En men kan mij inhuren voor consultancy op het gebied van de digitale workflow.

Cursussen

De cursussen die ik geef zijn creatief gericht, niet technisch. Ik heb wel een stuk of twee laptops in reserve, maar ik laat liefst de mensen komen met hun eigen laptop. Dit is ook het meest logische: het is met hun toestel dat ze verder moeten werken, niet het mijne. Ik heb maximaal vijf deelnemers per keer. Je kunt dan veel intensievere begeleiding geven dan in een grote groep. Bovendien, het is ongelofelijk gezellig. Mijn Nespresso-koffiemachine maakt altijd overuren. Het maakt niet uit of men met een Mac komt of met een Windowsmachine. Zelf is hij nog maar een jaar of wat overgeschakeld op Mac. Eerst schoorvoetend met een desktop iMac en daarna met een laptop, die hem vergezelde op 'Portraits Of Asia'. "Lightroom en Photoshop zijn op beide platformen voor 95% gelijk, het verschil is voornamelijk cosmetisch.

En natuurlijk zeg ik dan bijvoorbeeld Control/Appeltje-A, de toetsaanslagen zijn soms wat tweetalig."

Vershil Photoshop en Lightroom

"Het is altijd al een beetje gebruikelijk geweest om jezelf Photoshop te leren. Het pakket is niet goedkoop en mensen hebben dan de neiging om te bezuinigen op de training achteraf. Een boek kan er nog net van af. Ik heb ook aanvankelijk veel zelf geleerd. Ik begon met versie LE 2.5 in 1992, in een tijd dat het alleen nog maar ging om het plakken van een hoofd op een ander lijf. Er waren nog geen lagen, kun je nagaan. Lightroom lijkt gemakkelijk en intuïtief, simpeler dan Photoshop maar het is tóch anders. Het gaat bij Lightroom niet over pixels bewerken en File > Save. Lightroom gaat over een volledige workflow en over niet-destructief beeldbewerken. Het resultaat van Photoshop is een beeldbestand, dat je mogelijk ook nog wilt printen. Contactsheet maken, ook goed. Lightroom doet in de basis hetzelfde, maar het gaat daar veel meer over efficiëntie. Als je het pakket goed beheert, kun je er ook ongekende dingen mee doen: geboortekaartjes, beelden gecombineerd met teksten, webpublicaties. En allemaal supersnel. Het grote verschil tussen Lightroom en het duo Bridge + Camera Raw zit 'm in Lightrooms database- en archiveringsmogelijkheden. Ook dat is belangrijk, of je dat nu leuk vindt of niet." Dit met een blik op het vieze gezicht dat ik trek. Ik bedenke me dat ik nu eenmaal niet gek

ben op applicaties die mijn systeem gaan verbouwen, met hun orde ingrijpen in de orde die ik zelf heb geschapen.. Piet gaat ondertussen weer verder. "Lightroom is gericht op productie en productiestromen, op grote hoeveelheden beelden, op de fotojournalist, op de volume-fotograaf, de huwelijksfotograaf die op vrijdagavond thuiskomt met 32 gigabyte aan beelden, 's anderendaags weer de holt op moet en ondertussen de boel nog verwerkt moet krijgen. Dat lukt niet met enkel Photoshop. In mijn boek heb ik zo veel mogelijk geprobeerd vanuit die gedachte te werken. Creativiteit en productie. Dit stelt ook eisen aan jezelf, je moet de diepte in willen. Dan helpt het wel als je zelf fotograaf bent. In die zin vullen het boek en de cursus elkaar mooi aan. Zoals sommige trainers werken, maandag training Photoshop geven, dinsdag Excel en woensdag Word, dat werkt niet, dat is te vrijblijvend en je komt als trainer niet verder dan het uitleggen van een programma, verlucht met wat 'tips and tricks'. Het is geen kwestie van knop-drukken-en-het-komt-er-uit."

Fotografische praktijk

"Of ik vrij werk maak? Ik heb net tien maanden vrij werk gedaan. Ik verlang er eigenlijk terug naar om te werken binnen de beperking van een opdracht. Publieksfotografie en portretten boeien mij. Ik werk daarbij graag op en min of meer klassieke wijze. Ook op andere foto's verschijnen onherroepelijk mensen, het mensenaspect zie je ook terug op een serie die ik maakte over inburgeraars. Ik doe ook grafisch ontwerp in combinatie met fotografie. Ik werk momenteel nog niet met reclamebureaus, meer direct met kleine bedrijven. Het soort bedrijven waar de boekhouder ook de communicatieverantwoordelijke is. Wat mij tegenwoordig ook interesseert is landschapsfotografie. Meestal doe je gewoon de dingen die je graag doet. Soms wordt het tijd voor iets anders. Ik zou meer landschappen willen maken. Ik heb op reis veel respect gekregen voor landschapsfotografen. Het lijkt eenvoudig, maar je moet zelf aan den lijve ondervinden hoe moeilijk het is. Het lijkt me ook ontzettend hard werk.

Ik investeer nogal wat tijd en geld in bijscholing voor mezelf. Een goed boek dat ik onlangs gekocht heb is 'Within the Frame' van de Canadese humanitaire fotograaf David Duchemin. Andere fotografen die ik sterk waardeer, zijn Stephan Vanfle-

ren en James Nachtwey. De foto's van oorlogsfotograaf Nachtwey zijn ondanks de intrieste onderwerpen soms van een haast poëtische schoonheid. Ook Steve McCurry vind ik prachtig. Old school, maar tijdloos. (Steve McCurry's carrière als fotojournalist begon met de Russische inval in Afghanistan. Hij vermomde zich in inheemse kleding en verborg zijn films in de zomen. Zijn foto's behoorden tot de eerste foto's van het conflict en werden veel gepubliceerd. In 1986 trad hij toe tot Magnum. Red.). In fotografie moet je niet alles willen doen, maar keuzes maken. Het is ook zo'n immens vakgebied. Ik denk dat het belangrijk is dat je affiniteit voor het onderwerp hebt. Dat was op 'Portraits Of Asia' soms moeilijk, omdat we, zelfs op onze fiets, soms nog te snel gingen om een band te smeden met de geportretteerde. Wat betreft apparatuur heb ik graag degelijk materiaal. Ik werk erg graag met de D700. En mijn SB-900 flits mogen ze mij ook niet meer afnemen. Zeker als je nog veel creatieve post-processing doet, zit je met minder goed materiaal sneller tegen de grenzen van de mogelijkheden. In die optiek zou ik graag eens de D3s van Nikon aan de tand voelen."

Plannen

"In ieder geval komen er dit jaar nog twee kortere fotoreizen, maar de fiets blijft thuis: één naar Zuid-Iran en een fotoworkshop in Noord-India met David Duchemin. Wat de software betreft, ga ik in april naar 'Photoshop World' in Orlando, Florida. Een nuchtere Vlaming in 'over-the-top' Florida. Wordt interessant. Ik hoop er nog veel bij te leren. Er komen daar namen zoals Katrin Eismann, Scott Kelby, Matt Kloskowski en Deke McClelland. En op korte termijn ben ik natuurlijk op Professional Imaging aanwezig. Wat denk je, zou mijn Nederlands niet te Vlaams zijn?" Ik antwoord 'm dat je daar gewoon moet spreken zoals je het ook hier voor een groep cursisten doet. En dat er veel Vlamingen komen. Uiteindelijk is Professional Imaging een Belgisch-Nederlandse beurs. "Maar Nederlanders kennen bepaalde woorden een andere betekenis toe dan de Vlaming, dat zou toch tot misverstanden kunnen leiden?" Ik schud mijn hoofd. "Dan hadden die Nederlanders maar geen Nederlander moeten worden!"

www.morethanwords.be/blog
www.portraitsofasia.be

Het beroep van Fotograaf heeft op velen nog altijd een grote aantrekkingskracht. Ons mooie beroep heeft nog altijd een aureool van glamour, spanning en vrijheid om zich heen. Wij weten dat de dagelijkse praktijk helaas iets minder spannend is. Dit neemt niet weg dat velen toch de stap wagen en op zoek gaan naar wegen om professionele fotograaf te worden. Ik werd onlangs nog, door de dochter van een vriendin, geconfronteerd met de vraag: "Hoe kan ik fotograaf worden?"

Ik vertelde haar dat deze ogenschijnlijk eenvoudige vraag niet zomaar te beantwoorden is. Ten eerste ben je in mijn optiek fotograaf en word je het niet en vervolgens zijn er vele specialismen. Ik vroeg haar dus: "Wat voor soort fotograaf wil je worden?" Verbaasd keek ze me aan en zei: "Nou gewoon, fotograaf!" Ik heb haar geduldig uitgelegd dat het zo niet werkte en dat ze zich eerst maar eens moest oriënteren op de mogelijkheden, die uiteenlopen van pure autonome fotografie, via mode-, portret- en journalistieke naar productfotografie. Tevens legde ik haar uit dat er na haar primaire keuze nog een uitdaging lag te wachten: 'To school or not to school!'

Toen ik begon met fotografie was het kiezen van een opleiding relatief simpel: Als je de autonome richting op wilde, was de kunstacademie de aangewezen weg en anders ging je naar de Fotovakschool of leerde het vak in de praktijk. Hoe anders ziet het huidige opleidingslandschap er uit. Er is een scala aan opleidingen en cursussen op veel verschillende niveaus. Naast een schier onuitputtelijk aantal cursussen is er de keuze uit peperdure privé-opleidingen, zoals de Fotoacademie in Amsterdam, uiteraard nog altijd de oude vertrouwde Fotovakschool en niet te vergeten de kunstacademie. De meerwaarde van al deze opleidingen is overigens niet altijd evident. Toen ik in 2005 op latere leeftijd op de Fotoacademie zat, verbaasde ik mij er over dat de studenten vaak zeiden dat als ze eenmaal hun papertje hadden, ze dan fotograaf zouden zijn! Van het derde jaar waar ik in zat, is nog slechts een enkeling werkzaam als fotograaf! Ik ben en blijf van mening dat je niet kunt leren om fotograaf te worden. Het enige dat de diverse opleidingen je bijbrengen, is het omgaan met techniek en het aanleren om te werken met compositie en licht. Maar de passie voor het vak en het gevoel hoe om te gaan met je onderwerpen, dat kun je niet leren. Dat heb je of dat heb je niet! De dochter van mijn vriendin is een opleiding voor fysiotherapeute gaan volgen.

reacties@erikvansoest.com